

Modelinis laikraštis
"LIETUVA"
Išleista kas penktą dieną Chicago, Ill.
Prenumskaitas metui
Amerikiečiai \$2.00
Užsieniečiai \$3.00
"Lietuva" spausdina Kaligra. Konstitucijai ir kitiems dalykams Lietuvių kalba, lenkų ir anglų kalbomis.
Užsienietis "Lietuvą" gali gauti be priedo, jei nurodys, kad jį nori gauti be priedo, ir nurodys, kur jį siųsti.
A. OLSZEWSKI,
224 33rd St., Chicago, Ill.
Sub-Station No. 60.

The Lithuanian Weekly
"LIETUVA"
Published every Friday, at Chicago, Ill.
Executes all kind of Job Printing and translating in Lithuanian, Polish and English.
Subscription \$2.00 per year.
All communications must be addressed to
A. OLSZEWSKI,
224 33rd St., Chicago, Ill.
Sub-Station No. 60.

Nr. 30

CHICAGO, ILL., PETNYCZIA, 25 Liepos (July) 1902 m.

Metas X

Politiszkos žinios.

Amerika.

Dideli muitai ant svetimų tavarų, uždėti republikonų, palengvina ne tik tvėrymasi trusų, bet ir išnaudojimą visų kraszo gyventojų, reikalaujančių išsivystyti. Dideli muitai rodo palaido vietinės dirbtuvės, bet užtai jos, neturėdamos konkurencijos, ant savo išsivystymo deda tokias prekes, kokios tik jiems patinka, išnaudoja begėdizkai visus kraszo gyventojus. Ne per seniai net raudas bandė įsikisti į reikalus mėsio trusto, sumonopolizavusio visų mėsos prekęs ir pakėlusio prekes be jokios priežasties ant reikalingiausio žmonių valgio produkto, taigi ant mėsos. Kol vienog dideliais muitais monopolistai apsaugoti nuo svetimos konkurencijos, ne rando įsikisimas ne apsaugos žmonių nuo išnaudojimo iš pusės susiriusių į ryšius kapitalistų, dėl didelių muitų, Amerikoje išsidirba kuo nesveikčiausias ekonomizskos sanlygos, kadangi Amerikos pralobeliai dar mažiau paiso ant doros prisakymų negu jų europieizski sandraugai ir mažiau turi gėdos.

Niekur ant svieto nėra, kad išsidirbimai vietinių fabriky ir vietiniai produktai saviems būtų pardavinėjami brangiau negu svetimiems; tas yra tik Amerikoje; kitur tas pasitaiko tik ten, kur raudas producentams moka išvežio premijas už tulus tavarus, gabenamus į svetimus kraszus, kaip tai buvo pirma Maskolijoje su spiritu ir su cukrum. Amerikoje gi už didesnę gal dalį jos išsivystymo ir produktų vietiniai gyventojai moka brangiau negu Europoje. Demokratizska kongreso komisija surinko oficialiskas žinias apie tulus Amerikoje išsivystymo tavarus, kurie namieje yra daug brangesni negu sveturi. Ir tai dar reikia pridurti, kad į svetimus kraszus siunčia kuo geriausius tavarus, kadangi negerai nerastų pirkėjų; ant pardavimo namieje lieka niekieno, kadangi jų reikalaujanti turi pirkti tokius, koki nu svetimų atlieka, ir tuos patį jotizski Amerikos kapitalistai paduoda daug brangiau savo sanukėms negu svetimiems. Baczka dratinių viinių Amerikoje kasztuoja \$2.25, tas paczias į svetimus kraszus parduoda už \$1.30; drato rytinį namieje parduoda po \$12.00, sveturi gi tokį jau parduoda už \$5.00; sviuo 100 svarų namieje kasztuoja \$4.00, svetimiems parduoda už \$2.00; tuzinas szufelių szavisziems kasztuoja \$7.50, svetimiems \$5.80; eziems tepalo svarą saviems parduoda po 8c., svetimiems po 4c. Mėsos kapojimo maszinas saviems po \$2.70, svetimiems po \$1.70; mėsos kabinimo maszinas saviems po \$2.70, svetimiems po \$1.70; akstinuotą dratą saviems po \$3.00, svetimiems po \$2.20; pjovimo toles maszinas saviems po \$4.25, svetimiems po \$2.75. Razszo maszinas saviems \$100, svetimiems \$55; siuvamas maszinas saviems po \$40, svetimiems po \$17; baltos blėtos 100 svarų saviems po \$4.19, svetimiems po \$3.19. Apart to dar svetimi pirkėjai turi kitokių palengvinimų. Taigi visos skaitlinės apie besidanganantį

išvežioją Amerikos tavarų sveturi stovi ant nenormalizsko pamato. R d s išvežiojas Amerikos tavarų pasidaugino (szimet jis vienog daug mažesnis negu pernai), bet užtai kasztus tokios nenormalizskos prekestos užmoka ne svetimi, bet Amerikos ukėšai, kadangi, jeigu fabrikantai pardavinėtų svetimiems už tas paczias prekes kaip namieje, nieks Amerikos tavarų ne pirkty. Jeigu tik kiti krasztai pakeltų muis ant Amerikos tavarų teip kaip Amerika pakėlė ant svetimų, amerikonzskų fabriky išsivystyti nieks ne pirkty; dar didesį mokeszį uždėti ant fabriky išsivystymo namieje gal būtų jau ne galimu. Rodosi, kad Europoje ir rengiasi tą padaryti. Maskolija antai užprasž visus Europos kraszus ant susivaizavimo, ant kurio būtų apkalbėti keliai, kaip apsaugoti nuo trusų. Maskolizkas izdo ministeris pasake, kad jeigu susivaizavimas ne izduoty laukiamų vaisių, Maskolija, per pakėlimą muitų ant krasztų proteguojančių trusų, bandys nuo jų vodingumo atsigtinti. Ant susivaizavimo Amerikos maszinas izdo ministeris ne užkvieta; matyt todėl, kad Maskolija stengiasi iz Europos viespatyszių sutverti vieną ryšį pasiprieszinimui trusų apvaldytai Amerikai. Ar tas Maskolijai pasiseks, pirm laiko sunku isptėti.

Tarybos tarp Filipinų salų gubernatoriaus Tafto ir popiezius valdžią szinom kar tu ne pasisekė. Popiezius ne sutiko ant izvijimo zokopinku nuo Filipinų salų, o je popiezius pritarimo Arikos raudas neizdrys nieko daryti, kadangi tasyk Amerikoje katalikai pakeltų tokį riksmą, koks ir valdantiems krasztų politikieriams ne būtų malonus. Taft todėl keliauja iz Rymo atgal ant Filipinų salų. Tolesnės tarybos bus vedamos ant Filipinų salų, kur popiezius ketina atsiųsti specializska sodelę delegatą; Taft visai nereikalingai važinėjo pats į Rymą.

Perėitą sanvaite ant Filipinų salų penki amerikonzski konstabeliai pateko į filipinezii rankas. Iz raporto amerikonzskų karizskų pajiegy virszininko matyt, kad maszintai ant salos Mindanao eina mažyn. Svarbiausias amerikonz priezasas, szultanas Bocalod, atsiuntė amerikonzskam jenerolui, po kurio virszininkyste yra karizskos pajiegos ant tos salos, laiszka, kuriame sako, kad nori drangizskai gyventi su amerikonzais. Užtai ant salos Samar vėl pasirodė didesni pasikėliu pulkai.

Atsizimėjęs savo žvėriszkais padavadyjimais ant Filipinų salų jenerolas Smith, nors jį Manilės karizskas sudas už žvėriszkus padavadyjimus paluosavo nuo baumsės, ant prisakymo prezidento Roosevelto likosi praszalintas iz kariumenės. Ne didelė tai baumsė už užkankintus be jokio reikalo filipinezizkus. Nuo Filipinų pasitraukė ir jenerolas Chaffee, vyriausias virszininkas amerikonzskų karizskų pajiegy.

Azija.

Visos Europos viespatystės, neizskiriant Anglijos, sutiko iztraukti kareivius iz miesto Tien Tsin. Teiposgi

viespatystės, kurioms priguli atlyginimas nuo Chinų už suvaldytą bokserų maizstų, sutinka prigulinczią ratą primesti sidabru, pagal jo vertę, kokia buvo tasyk, kada sutarimas Chinų rando galutinai likosi priimtas. Dabar sidabro vertė dar labiau nupuolė, todėl gaunanczioms atlyginimą viespatystės reikia izsiazdėti dalies prigulinczio atlyginimo. Daro tą jos vienog ne iz meilės Chinų, bet iz apsirokavimo. Ant izszo kėjimo atlyginimo reiktų uždėti ant chiniezių didesnius mokeszcius, kurie juos tik suerzintų, pakeltų tarp jų jau truputį užmigusį ne kentimą svetimtazcių ir sudrutintų rando prieszininkus, o tu, ypacz ciecorienė, turi ne mažai.

Ne perseniai Chinų raudas pagarsino, buk jam pasisekė su visu izvaikyti ir suvaldyti pasikėlelius vidurines Chinų provincijas. Gai jam ir pasisekė sumuzti kokią pasikėlelių dalį, bet jų Chinuose yra teip daug ir tai visokių veislių, kad sumuzimas vienos dalies nieko ne sveria, prieszingai, paprastai iscina ant ciecorienės ne naudos. Kaip tik ciecorienės valdžios pasigiria, kad joms pasisekė suvaldyti pasikėlelius, tuojaus atsiranda kiti, dar pavojingesni už suvaldytus. Ciecorienės sostas vos laikosi, o kad tik ant jos dar rymo izsmokejimas karės kasztų, tai svetimi krasztai ne nori dideliais savo reikalavimais sunkyti jos padėjimą. Jeigu pasikėleliai paimtų virszų, jie galėtų nepa-norėti pildyti ciecorienės padarytų sutarimų, ant priver-timo vėl, visiems susidėjus, reiktų vesti karę Chinuose, o tas ne tik daug pinigų kasztuotų, bet ir pavojingas. Kariaujanti priesz Chinus visokių krasztų, tarp savių neuzikenciantii, kareiviai galėtų susimuzti, o tas galėtų pagimdyti karę ir tarp paczių Chinų suvaldytojų.

Atsirado vėl ir tai su gana dideliu skaitliumi pasekėjų, garsus bokserų vadovas kunjgaizskis Thuan, kurio pakorimo reikalavimo savo laike svetimos viespatystės; ir tas stoji priesz ciecorienės valdžią. Szalininkai Thuan ne tik atsisako klausyti ciecorienės valdžią, bet nori ją visai nuo sosto praszalinti drauge su rujos szurbanczių ir izsnaudojančių visą krasztą u-rėdninkų; ciecoriumi nori apgarsinti Thuaną, kuris yra ne mandzuras bet chinietis. Skaitlinis Thuan pasiekę nuolatą didinasi. Jis yra labiausiai nekencziantis europiezių chinietis.

Anglija.

Anglijos karalių pergabeno ant laivo: kadangi ant jurių oras sveikesnis, tai jame sergantis Anglijos valdonas greicziau gali pasveikti negu ant sauszemio. Ant praszmo Anglijos rando net svetimų krasztų laivai, patigę serganczio karaliaus laivą, plaukia nuo tykianais. Ant jurių karalių atlanke tik Belgijos valdonas, karalius Leopoldas.

Rodosi vienog, kad sziuom kartu sergantis Anglijos valdonas iztikro taisosi, tik nežinia, ar ilgai sveikta laikysis. Laikas apvainikavimu paskirtas ant 9 d. piutės mėnesio; ant to laiko likosi užkviesti svetimų krasztų raudai, kuriems antru kartu at-

seis siųsti delegatus. Ar iztikro vienog tą dieną galės atsibuti apvainikavimas, dabar nieks ne gali isptėti; jeigu tik karalius galės pastovėti ant kojų, apvainikavimas atsibus; reiktų atidėti tasyk. Jeigu jis ant kojų pastovėti ne galėtų. Zinoma, kaip jo malonę sergancziams karaliui, gali ceremonijas sziek tiek sutrumpinti, kad ne reiktų ilgai stovėti.

Turbūt Afrikoje neina viskas teip szvelniai, kaip garšina anglizskas raudas, kadangi anglizski cenzoriai vis peržiuri ir cenzuruoja telegramus siuncziamus laikraszcziams. Jeigu pasidavimas burų eity szvelniai, tai kam reiktų telegramų cenzuros? Turbut todėl Afrikoje pasitaiko ir toki atsitikimai, kokius raudas laiko už reikalingą slėpti nuo Anglijos gyventojų.

Buvęs Oranijos republikos prezidentas Steijn izskeliavo su savo szeimyna į Europą. Jis serga ir ant jo pasitaisy-mo nėra vilties. Pati jo ne turėjo ne kam nors tinkamų drabužių. Anglizskos moterys mieste Cape Town padarė kolektą ir surinko 5000 svarų sterlingų ant naudos Steijno. Jis izskeliavo į Holandiją. Burų vadovai: De Wett, Botha ir Delarey izskeliavo teiposgi į Europą, o paskui ketina atsilankyti ir į Ameriką.

Terp burų, kariavusių iki karės galui ir tu, kurie pasidavė anglizonams be izteisiananczių priezaszių ir laike karės tarnavo anglizonams, yra didelis nesikentimas: tuos anglizonų tarnus kariavę bu-rai laiko už izsgamas, parsidavėlius; nuomonė tokia yra, visai teisinga, kadangi geras tautietis laike karės ne tarnauja savo tautos prie sziams.

Per visą karę musziuose bu-rai nuždė 7500 žmonių; drauge su pasimirusiais nelaisvė — nuotrotos burų ne perreina 10 žmonių, taigi jos du kartų mažesnės už nuotrotas anglizonų. Užtai materija lizskai burai labai daug nuždė: visos jų farmos izde-gintos, gyvulių bandos izskerstos. Ant atstatymo izs-naikintų farmų tol neuztekas to, ką duoda anglizskas raudas. Burai, buvę anglizonų nelaisvę visokiose jos valdybose, jeigu prisiekia buti Anglijos pavaldiniais ir turi pakaktinai ant kelionės namon pinigų, iz nelaisvės vietos likosi paliausuoti; tie gali keliauti, kada nori ir kokias tik nori laivais. Neturinti pinigų, keliauja anglizsko rando kasztais; tie turi lauk-ti, kol anglizsko rando lai-vai galės juos paimti. Ant salos Szv. Helenos prisiekė kaipo Anglijos pavaldinys ir pagarsėjęs pradzių karės burų vadovas Cronje.

Pietinė Amerika.

Prezidentas republikos Venezuelės, jenerolas Castro, kuris buvo izsiazvėjęs iz savo sostapiės prie dar prie jo pasilikusių kareivių, sugrįžo atgal į miestą Caracas. Padaryti tą galėjo tik jūreimis, kadangi net kraszo sostapi-lės aplinkinėse yra revoliucijonieriai. Visi tikėjo, kad Castro bandys aplinkinėse Barcelonios stoti į musų su savo priezasais; jeigu to ne padarė, tai matyt ir ant savo kareivių ne gali per daug užsitikėti. Dabar revoliucijonieriai artinasi prie miesto

Caracas, kuris vienas tik pasiliko prie Castro. Jeigu revoliucijonieriai paims miestą, pasibaigs ir prezidentavimas Castro.

Revoliucijonieriai vėl atgijo ir republikoje Columbijoj; pereitą sanvaite buvo smarkus musziai ant jurių ir ant žemės aplinkinės Panamos; kuom jie pasibaigė, nežinia.

Republikoje Hayti tvarkos visgi nėra; izsviję seną prezidentą revoliucijonieriai pasidalino į dvi partijas, kurios dabar tarp savęs veda karę. Katra pusė paims virszų, nežinia.

Isz Lietuvos.

Isz Vilniaus.

Lenkizskas laikraztis "Kurjer Polki" praneša, jog Vilniaus darbininkų udmokėjo Drui Michailovai, ant kurio nurodymo suarezuoti Vilniaus darbininkai buvo plakti su ryksztėms policijos dalyse. Dras Michailov sprendė, po kiek katras iz suar sztuoty gali izsikyti kirszų. Uittai darbininkai užsimanė atmo-kėti Michailovui. Jie jį nusivilio-vo neva pasiliginę į neapyventus namus ant pirmieszco iz ten, įkretę 50 rykszcų, aprie-šezėdumus, ant ko buvo pakvies-tas daktaras, izmetė ant ulyczios. Rodo jį porp valandų vėliau ir nugabenc į jo namus. Kiek tei-gybės yra tame lenk szko laikraszczio pranezime, sunku isptėti. Kartais pamokyti ma-kolpalai-kius ne būtų jiems patiems be naudos.

Sziuose metuose Vilniuje bu-vo iz viso 14 pradinių kniezcio-nizskų mokyklų (privatizskos ne priskaitytos). Mokyklas lankė iz viso 1335 mokini niai (ant 200000 miesto gyventojų tai la-bai mažai), kuriame tai skaitliuje buvo: vyrizskas lyties 748, mo-terizskos 587. Pagal tikėjimą vyrizskos lyties mokintiniai sz-te priskaitė: katalikų buvo 252, szteizatikų 209, luteronų 2, se-ntikų maskolij 9, mahometonų 2; mergazcių gi buvo: katalikų 375, szteizatikų 176, sentikų 10, kariminių 5, žydkaiczzių 3.

Ant geležinkelio, stacijos Vil-niuj, šalį III klases, rado gele-žinkelio keliaujanczos motinos užmirsztą vieną sanvaitės vaiką. Radinį nugabena į pamestyk, vaikų namus.

1 d. liepos Vilniuje pasmirė buvęs miesto rodos sanarys, Mo-tiejus Jamontas: Jis izbuvo miesto rodos sanarių 9 metus. Ku-nus tapo palai lotas ant Roso ka-pinių.

Prekėjai valgio produktų Vil-niuj moka juos teip jau daryti viokiais pigias pridėjimas kaip ir Amerikos bizmeriai, norinti iz-žmonij sveikatos turus krauti. Ypacz grietinę (smetoną) sunku nesudaryti kar nori rasti; ypacz žydai perkupcziai nesidvori pilti į grietinę net kalke; o žmonės tą valgo. Tokių besažnizskių pre-kėjų suarezuota jau kelis, bet vietoj suarezuoty, kiti tą patį nedorą biznį varo.

Užstojęs karzeziams, atsirado ant ulyczų dugybų pasiutusų szuų. Nėra beveik to diene, kad kur ne sukandiotų žmogaus; ypacz vaikų daug sukandioja.

Dar berelio mėnesį prapuolė Vilniuje 14 metų sunus namų szvininko Petraszekevizcas. Nor-pranezinta tipo į visus kraszus, ne jokio vienog prapuolusio vai-kino pėdsako ne rado.

Isz Vilniaus gub.

Per sanvaite nuo 14—21 d. berelio Vilniaus gubern jį buvo apsigimę visokioms lipanczioms pilgoms: Vilniuje apsigro žmonių: pilvėnės szlitzinės 2, ruoplėms 2, tymais 7, sibirizsku maru 1. Paviezciose apsigimę buvo: szlakuotoms szlitzinėms, Vilniaus pav., kaime Gavėnuose

apsigro 4, Buivduose 7; Lydo-pav., kaime Gervizskiuose apsigro 18, numirė 1. Pilvėnės szlitzinėms, Vilniaus pav., kaime Benenuose apsigro 11, Mednikuo-se 6, palivarko Devaliuose 4, Sta-badoj 3, Kovaliuose 1; Aszmėnų pav., mies'e Aszmėnuose apsigro 1; Dinos pav., kaime Prozoro-kuose 3, palivarko Lemoj 5.

Padavadyjimu Vilniaus guber-natoriaus, jomarkai buvę Dsnoj nedėdieniuose, nuo szų metų li-kosi perkelti ir jie galės atsibuti tik szkiokim dienom.

Vilniaus girų apsaugojimo ko-mitetas uždraudė kitiems melišis: giriose Konivka, Lydos pavie tyj, prigulincziuose Kulakaukieni, ne valia kirsti medžius per 10 me-tų, jeigu savininkė ne pri-tatsys plano auginimo medžių ant pir-ma izsikirstų plotų.

17 d. berelio, kaime Zidvor-czanuose, Bielico valszeziuje, Ly-dos pav., siautė didelis gaisras, kuris ismizkino 10 gyvenamų na-mų ir 14 negyvenamų triubų. Su-dėgė teiposgi visi krutanti turtai 11 ukinkų. Bledų ugnies pada-rytį skaito ant 10000 rubl. Triebos apsaugotos buvo ant desim-to dalies jų vertės, o krutanti turtai niekur apsaugoti ne buvo, todėl už juos padėgėliai iz nejuo-ner nė jokio atlyginimo negauz.

27 d. berelio, kaime Masilevi-cziuose, Subatnikų valszeziuje, Aszmėnų pav., sulegė klounas Juozas Kuleskos. Jo sunus Ato-mas bandė ką ten izsnezinti: įpėjo į degantį klouną, bet iz jo ne iz-ėjo; tik ant rytojaus degėsiuose rado jo suangėlių kunę. Paliko jis paczią su 6 metų vaikuczių.

Isz Radoszkovicų, Vilniaus gub.

"Asi buvo cizią paprastas metis Szventos Traicės jomarkas. Kitais metais sivezdavo ant par-davimo daug arklių ir galvijų; atkudavo prekėjai ne tik iz ap-linkinių, bet iz toliau. Szmetę ir galvijų buvo mažai ir tie pat-ne kam verti, ypacz raguoti gal-vijai buvo izsiazdę. Prekėjų ne buvo, todėl atvestų galvijų ne buvo kam pirkti; reikėjo juos at-gal namon vesti. Reikėjo juos ne-tikęs, per visą dieng lių. Ant nu-puolimo jomarkų Radoszkovicuose atšiepia ir naujai parengti nauji jomarkai parabežiniuose miestuo-se ir miesteliuose Minsko, guber-nijoj.

Isz Varenos, Vilniaus gub.

1 d. liepos szlitzose aplinkinėse siautė smarki audra, laike kurios perkunas trenkė į arklinikus [26 atilertijos brigados ir arklinikus uždėgė. Kadangi ant virszas buvo sukrutas szienas ir jis liko si perkuno uždėgtas, tai ugnis, kaip bekiurint, iz visu, pusių apė-mė arklinikus. Iz buvusių arkli-nikuose 78 arklių, 42 sudegė, kitus gi spėjo izvesti. Apart arklių, sudegė: 500 padų szieno, 700 padų avių, du vėimiai ir visos plėszkės. Bledų gaisro pa-darytą skaito, ant 10000 ru-blių.

Isz Lietuvos Minsko.

Iz Maskolizskos Lietuvos mies-tų didiziasi yra: Minsk, turintis 100000 gyventojų ir Vilnius tu-rintis apie 200000. Minsk iztikro auga net greicziau už Vilnių. Pasididinus Minskui, priviso cizią daug plėszkų; mat ir tame Minske ne nori upakalyti Vilniaus pasilikti. Net viezame miesto sofe tankiai vidury dienos pasi-taiko užpuolimai ant besivaiz-czcojanczių.

Porą metų atgal p. Vankovicz paskyrė iz savo kiezieniaus 5000 rubl. ant izgrindimo priemies-czio Aukšinio Kalnelio; pinigus tuos jis sutiko aukauti, je gu mies-tas izsavo pusės duos ant to mierio 10000 rubl. Miestas ant ty izlygų paskuto. Vankovicz todėl už savo paaukiantus pinigus pradėjo grį-ti mineto priemies-czio gatves, bet kada izsiazgė tuos pinigų, miestas ne pats ne užsima grindimu, ne duoda ne

pasadėtų pinigų Vankovicziui. Darbai todėl prie grindimo uly-czių priemiesczio Aukšino Kalne lis pasiliovė.

Kalvynų tikėjimo virszininkai.

Vilniaus Evangelizskas - Re-formatizskas (kalvynizskas) Szio-das atliko rikams naujų bažny-cios virszininkų. Ant genera-lizsko superintendente, taigi ant virszininko vių kalvynizsko tikė-jimo bažnycių Maskolijoj likosi izsrikstas kalvynizskas pastorius Birziuose, Ksuno gubernijoj, Vi-lius Miszkauzas; superinten-dentu Lietuvoje kalvynizskų bažnycių izsrikto pastorių Kastanti-ų Tomosz.

Isz Vitebsko.

Szitoz gubernijos dvarponiai atsisaukė į vietinį Pagerinimo Arklių Veislių Drtę su užnamym laike žemdarbystės parodos, koki atsisub Vitebske atsinancziuose metuose, parengti arklių lenky-ne, kaip tai antai kas metų bu-va Vilniuje. Pagerinimo Arklių Veislių Drtė sutiko parengti lenkytines ir ant jų tuli sznariai sutiko atsiųsti savo arklius, jeigu žemdarbių Drtė pasirupis apie parengimą vietos lenkytėms ir jeigu iz savo pusės paskirs dovė-nas. Ant tokių izslygų vargiai bo žemdarbiai sutiks, kadangi tasyk patiems žemdarbiams atšėgti uždengti visis kasztus lenkytinių

Isz Kauno.

Kauno gubernijos iz pavasa-rio lukuose kasdien izsrodė gra-fiai, ukinkinai laukė grauzas pel-no iz savo darbo. Dabar vienog szaltas oras ir nesiliaujanti lytus užkencė laukams; dėl lytaus pa-prastame laike ne galima buvo pradėti szienauti.

Kitoj Nenuo pusėj, Suvalkų gubernijoj, uždėgėjimas geresnis negu vidutinis: pievos sužėdė ge-rai, tik dėl nesiliaujančių lytų ne-galima szienavimo pradėti.

Maskolizsko vidaus ministri-ja izsziuntinėjo gubernatoriams, ant pagarsinimo žmonėms, naują padavadyjimą apie lių ir kana-pių prekystą. Pagal naują pa-da-vadyjimą: pundose gali but va-lakny ne daugiau kaip pudas, va-laknos turi but vienodos, suriztos raziuzio iz tokių jau valakny tik per viduri. Vilgyti valakny ant padinimo svarumo ne vala. Už sulaizymą szito padavadyjimo paskirtos baumsės: kalėjimo iki pusės metų ir pinigais iki 100 rublių.

Isz Prusų Lietuvos.

Karalizskos gentaro dirbtuvė-se Palmnikuose ir Kraxtepeliuo-se dirba 600 darbininkų. Prie sortavimo izsgriebtų iz jurių gentaro szmoty, ką atlieka Kara-liaucziuje, dirba 120 žmonių; na-mieje užsima gentaro tekiniu 300 darbininkų. Taigi gentaras Prusų Lietuvoj duoda darbą 1020 žmonių.

Darkiemuose tarp vaikų siau-pazia smarkiai tymai; iz cizi-nykszczių mokyklų mokintinių serga 140.

Insrutyj atsisub ekonomizska ir valgio produktų parod. Prusų Lietuvos.

Tilžės sudas nusprendė paeina-ti iz maskolizskos Lietuvos darbininkų Bartaszų ant dviejų mėnesių kalėjimo užtai, kad jis ant turgaus Kaukėnuose kaliojo maskolizską carp ir Vokietijos ciecorių.

Balandžio mėnesis ir pusė ge-gužio Prusų Lietuvoj buvo gana szilta, bet kitoj pusėj gegu-žio ir berelio mėnesių buvo szal-tas oras, tankiai lijo ir buvo smarkus vėjai. Ypacz vėjai ne-mažai bledies pridribo laukams: jie izsuguldė rugius ir kvieczius. Rugiai ir kviecziai ant sziaudų izsrodė dideli, bet kad laike žy-dėjimo oras buvo niekai, tai jie ne nasezus. Bulvės izsrodė iki sziol gražios; kad tik nuo lytų ne pradėtų puti. Bocių augintojai nusiming, kadangi dėl nuolati-

nių lytų ir szalto oro ne daug tu-rės medaus.

Dėl lytų, ypacz pjuriuose užvi-no upės vandens udliejo vius pau-pius. Dėl trauų ne galima da-bar szienauti.

Už laukų produktus pereitą sanvaite mokojo Tilžė: už 100 kyliogramų kvieczį 18, 05 Mk.; rugių 14.00 — 15.50 Mk.; miežių 13.30 — 14.00 Mk.; avi-žių 14.10 — 15.75 Mk.; žirnių 18.50 Mk.; ropuczių 3.90 Mk.; szieno 5.40; sziaudų 4.80 Mk.

Klaipėdoj mokojo: už szėpelį kvieczį 7.35 — 7.60 Mk., rugių 5.65 Mk., miežių 4.95 — 5.20 Mk., avių 14.15 — 5.00 Mk. Už 100 svarų sziaudų 1.60 — 1.80 Mk., szieno 2.50 — 3.00 Mk. Už svary szviesto 0.90 — 1.00 Mk.; kapk'kiauszių 2.50 Mk.

Isz Odesos, pietinėj Mas-kolijoj.

Szvento Petro dienų czienyks-cziai lietuviai sulaukė pir-mutinio lietuvizsko pamokelo. Kaip Odesa stovi, dar cizi-ne buvo lietuvizsko pamoks-lo. Daleidim jau seniai gavome, bet daleidit tik lietuvizskos pa-mokslus kraszte miesto, koply-czių; tuom vienog lietuviai nepa-sigandėda, bet stengiasi izsderėti nors re'karzciais savo kalboj pa-mokslus bažnycių miesto vida-ryj.

Kuniją turime gerą lietuvį ir gerą žmogų. Szit s, vietoj skrausti ir lupi savo brolius juos szelpia, mokina, apdalina geroms rodoms. Užtai nuo sugadėjusių nam reikia kartais dar nukę-ti.

Norime cizią sutverti ir pagel-bing draugystę ant paveiklo e-sanczios Peterburge, bet tas, tur-but, dar ne greitai įsikunys.

Odesoj dabar kaip karės laike. Szventomis dienomis kareiviai, policija ir namų szargai stovi ant gatvių. Valdžios mat bijosi, kad neuzkiltų vėl darbininkų maizs-tai.

Lietuviai.

Nauji izsradimai.

* Londono laikraztis "En-gineer" apraszo, koki būdu vi-siems žinomas jurių pintis, kokiais graibio iz jurių galima padaryti namieje iz jų sudėtinį chemizsku būdu.

* Berlyno elektrotechnikas Eisenmann padirbo ypatiszką pia-ną, ant kurio, pagal norą, galima grieti teip kaip ir ant papros o piano, kaip ant vargonų ir kaip ant skripų ir kitų muzikalizskų instrumentų. Atlikto bandavo-nės izspuolė su visu pasekmingai.

* Profesorius Goldschmidt izsrado naują būdą dirbimo deimantų su pagelba termito. Jam pasisekė padirbti deimantus turincius po 0,05 milimetro da-metro; taigi gana smulkus, bet visgi padirbo jau didesnius tra-pinilius negu prancuzas Mois-son.

* Izsrađėjas telegrafo be-vielų, italijonas Marconi, kurie Maskolijoj, Kronstadte, parengė savo telegrafo stocię, apriezskė, kad gavo per oro telegrafą iz jo parengtos pirmas stocię Cron-wail, taigi nuo 1400 anglizskų mylių; telegramas šjo ne jūrėms, bet per sauszemį.

* Savo laike Berlyno profe-sorius Dras Koch apriezskė, jog karvų džiavos bakterijos ne gali džiava užkrešti žmonių. Visų krasztų daktarai paskui užsima-ne persitikinti apie teisingum. Kocho nuomonės ir dėl to darė bandavones, iz kurių izspuolė, kad Dro Kocho nuomonė yra klaidi, taigi kad karvų džiavos bakterijos gali džiava užkrešti žmonius.

Isz Amerikos.

Turtingiausia ant svieto kompanija.

Prezidentas plieninio trasto, Schwab, kaipio lūdninkas sude, sekancijai apskaitė turtus "United States Steel Corporation". Trastus turi 400 plieno tarpinčių vertės 300 milijonų doliarų; 75 augstus pečius vertės 48 milijonų doliarų; rudos tarpinčių vertės 700 milijonų doliarų; anglių ir kokso pečius vertės 100 milijonų doliarų; natūrališko gazo szaltiniai verti 20 milijonų doliarų; bankuose yra gėtavų pinigų 66 milijonai doliarų; medegų krautuvėse už 80 milijonų doliarų. Taigi turtai trasto siekia milijonų doliarų, 1400 milijonų doliarų, arba daugiau negu Anglijai kasztavo karė su burais. Metinis pelnas trasto siekia 140 milijonų doliarų. Jeigu vieno trasto rėnkos yra toki neįsąskaityti turtai, tai suprantama, kad jų daugelį žmonių turi trakti. Juo didesni kapitalai renka rėnkose atsikų kompanijai, juo didesni vargą turi kiti ne prigulinti prie tokių milžinų. Pralobusių kompanijų metuose. Kad sanlyga esancijos Amerikoje vėdingos, nenorintys, tų ir spangos gali suprasti. Apie teisingesnes sanlygas priderėtų prisų joti valdžioms, bet jos ne tautai tarauja tik pralobusių kapitalistams.

Iszvirkszcia dora.

HAMILTON, OH. Sugrįžo ciza Kubos prezidento palikuosiai amerikonas, buvęs ant Kubos laike amerikų va dymo tos salos pasczo vėrszininku Rathbone. Jis už prigavystes ant Kubos pasczo nenaudės buvę sudu smęstas ant sugrįžimo jo iszmęstų pasczo pinigų 250000 dol. ir ant kalėjimo, bet nuo to palikuosavo jį Kubos prezidentas. Dabar Hamiltono gyventojai, sugrįžusiam isz Kubos kalėjimo Rathbonei parengė ovaciją kaip kokiam žmōnijos geradėjui. Keistą mat turi supratimą tuli amerikoni apie dora. Kas garbina niekszus, tas pats ne gal but geru.

Perkunas uždegė kerosino semino itaisas.

JENNING, LA. Laike smarckios audros, 15 d. liepos, trenkė perkunas į didelę kerosino rezervuarą Jennings Oil Co. ir kerosiną uždegė. Eksplozijos rezervoaras likosi izardytas ir degantis skytimas iszsiliejo į visus kraštus. Darbininkai bandė pilymis sulai kyti ugnį, bet tas nepasisekė; degantis skytimas nuplaukė ant miestelio Conlee. Uždegė ant kelio kelias kerosino sėmimo įtaisas. Blėdys padarytes labai didelės.

Kareiviu maisztai.

LEAVENSWORTH, KAS. Neseiniai vėrsis kareivis, žmōna, ne be prieštasties, tapo vieno negro su peiliu perdurtas. Tuojas atbėgo 1000 ginkluotų garnizonu kareiviu į miestą ir pradėjo viską daužyti. Oficiariai ne įstengė i dukusiu kareiviu isz miesto izvesti. Reikėjo sžaukti į pagelbi kompanijai kavalerijai ant nuvarymo į kazarmes įdukusiu kareiviu. Jeigu sužeistas kareivis numirtų, maisztai be abejonės užkils dar smarkesni.

Stoka tytans sztete Mississippi.

JACKSON, MIS. Sziauriniuose sztetuose žmōnės skundžiasi ant lytus, kad jo yra per daug, tuli gį pietinijai sztetai skundžiasi, kad jo yra per mažai; ypacz sztete Mississippi jau nuo kelių sanvacių ne buvo nė laszo lytus. Dėl stokos drėgumo, pražuvo 75% kornų; medvilnė teipogi pražuvo. Apskritai, nors pirma javai iszrodė gražus, dėl stokos drėgumo dar viskas kitaip iszrodo, laukai iszdegę, daugelyj vietų ne bus ką rinkti.

Apskunde trasta.

PORT SCOT, KANS. Plumberis Charles Sturms, kadangi jis ne gauna pirkti reikalingų medegų, kol neprisirasys prie plumberių trasto, apskundė trustą į sud. Sturms sako, kad didesnę paravinęcijos ne nori jam parduoti nė jokį reikalingų prie darbo medegų be daleidimo trasto, per tai jis ne gali savo amato varyti. Nežinia, koki nusprendimą iszduos sudas.

Apvėrto valtis.

PORTSMOUTH, N. Y. Netoli nuo ciza vėjas apvėrė, su iszplaukusiais pasivėdinti 16 žmōnių, valtį ir žmōnės supuolė į vandenį. Isz jų tik du iszsigelbėjo, kiti gi visi prigėrė.

Ledai.

NEW YORK. 16 d. liepos szitose aplinkinėse siautė audra, laike kurios puolė gana dideli ledai, kurie ypacz Brooklyn daug langų iszdaudė. Vėjas iszsvartė daugybę medžių, o perkunas pagimdė daug gaisrų. Audra ir ledai puolė teipogi sziaurinėj dalyj New Jersey. Arlingtone perkunas uždegė metodistų bazilycznį, kuri sudegė. Smarkiausiai audra siautė Musconet klonyj, kur ledai nudaudė visus vaisius suduose.

Ateiviai atkaze Ameriko.

WASHINGTON, D. C. Per visus metus, nuo 30 d. berzelio 1901 m. iki 1 d. liepos 1902 m. (teip Amerikos rėnkas savo atskaityse skaito metus) atkaze į Ameriką isz viso 730708 ateiviai, taigi daugiau negu kada nors pirma, iszėjus vien 1882 m. kada ciza atkaze 788992 ateiviai.

Amerikos prekysta.

WASHINGTON, D. C. Per visus pereinčius metus (nuo 30 d. berzelio pereinčių metų iki 1 d. liepos szitų metų) Amerika iszgaubė svetov savo tavorų už 133830.33407, arba už \$103731584 mažiausiu užperėjusiu metuose. Svetimų tavorų parsigabeno už \$ 902911308, arba už \$ 79730143 daugiau negu užperėjusiu metuose.

Pasamde fotografai.

BOSTON, MAS. Miestas pasamdė fotografą, kurio priderystė fotografuoti po miestą ir nuimninti fotografijas miesto uilyčių darbininkų, jeigu pamatys, kad katras isz jų ne dirba. Priderėtų tą daryti ir miesto biuruose, kur yra dusyk daugiau urėdninkų negu reikia.

Muszis negru ir baltveidziū.

COLUMBIA, S. C. Netoli nuo ciza, miestelij Orangeburg, užgimė kruvinas muszis tarp negrų ir baltveidziū. Peiliai, revolveriai, net karabinai buvo darbe. Viena ypata, visai nedalyvavusi muszinyse, likosi užmūsta; sužeistų isz abiejų pusų yra daug.

Muszis tarp negru ir baltveidziū.

KNOXVILLE, KY. Chicago Cumberland Co. biuruose užgimė smarckios muszis tarp negrų ir baltveidziū, kuriame vienas negras ir du baltveidziū tapo užmūsti; sužeistų yra daug. Musztynes pagimdė tas, kad kompanija nenorėjo prie darbo priimti negrų.

Veja laukan ne paszauktus pranaszus.

CLEVELAND, OH. Czianyszcioz valdžios liepė visiems profesionalizskiems pranaszams-burtininkams užmesti savo ne dora amata arba iszsiszieszdinti isz miesto. Daugelis lietuvių teipogi tiki į kvailus burtininkų pranaszavimus.

Perkunas užmūszė 3 ypatas.

RALEIGH, N. C. Laike smarckios audros trenkė perkunas į laukimo kambarį Pollocks Ferry ir užmūszė vieną vyrą isz kiti dvi merginas; kiti, buvę tuomlaik kambarij, likosi vieni pavojingai kiti ne pavojingai perkuno užgauti.

Eksplozijos.

JOHNSTOWN, PA. Kastynėse Vervindt White Coal Mining Co. atsivėdinto dinamito eksplozija, kurios vienas darbininkas liko iš smotos sudraskytas, o du kiti tapo mirtinai užgauti.

PORT CITY, UTAH. Daily West

rudos kastynėse explodavo dvi parados krautaves, kuriose buvo keli tukstancijai svarų parako. Eksplozijos ir nuo jos pasidarusių dujų 33 darbininkai liko užmūsti. Dalis užmūstų darbininkų buvo net 1½ mylios nuo eksplozijos vietos; tie turėjo užtrokšti nuo dujų. Ne tik liko užmūsti darbininkai Daly West oloj, kur atsivėdinto eksplozija, bet pražuvo teipogi dalis darbininkų esancijų augzciauj, Ontario oloj, kuri jungiasi su Daly West ola.

BOLIVAR, N. Y. 18 d. liepos

iszlėkė į padanges dirbtuvės Rock Glycerine Co. Howard Junction. Darbininkas vienog vieniems pas sekė pabėgti.

Tvanai.

KROOK, LA. Smarkūs ir ilgai besitrukę lytus pagimdė tvanus. Upė Mississippi iszsiliejo per krantus, užliejo daug farmų. Tvanai pridėjo daug blėdies laukams. Blėdis tvanų padarytas vien aplinkinėse Keokuk skaito ant \$5500000.

WICHITA, KANS. Tvanai už

klupo 11 vyrų iszėjusių pasivaikszcizioti. Vanduo apsmė

kalv, ant kurios jie buvo, isz visų

pusių teip, kad tris dienas iszėiti ne galėjo; per visą tą laiką iszbuvo jie be valgio.

LINCOLN, NEBR. Szitose ap-

linkinėse 18 d. liepos siautė audra su debesų praplyszimais, nuo ko užgimė tvana. Visos kelnorės vandens apsmė s, o žemė-nėse miesto dalyse ir gyvenimai ant apatinųjų lubų.

Vėtros.

ST. PAUL, MIN. 16 d. liepos sziaurinėj dalyj sziaurinės Dakotės siautė baltos vėtros, kurios iszaukino su visu tris miestelius. Kadangi telegrafų drasti tapo teipogi vėtros nutraukti, tai žinių apie pražuvusius laike vėtros žmōnus dar nėra; tiek žinia, kad pražuvo ir ne mažas žmōnių skaitlis. Iszaukinti miesteliai yra: Vorup, Thompson ir Eldorado.

Vėtros siautė ir aplinkinėse

Dayton, sztete Washington. Ciza vėtra sugrėvė didelės javų krautaves Jumbas.

BALTIMORE, MD. Pereitos

nekelios dienos szitose aplinkinėse siautė baltos vėtros, kuri dau bėdies ir nelaimių pridėjo; pražuvo laike tos vėtros 11 žmōnių.

Nelaimės ant gelezinkelio.

HEWLETT, OH. Netoli Kerkersville susimūszė du traukiai. Prie to vieno trukio vėdėjas, ir peckuryz likosi ant vietos užmūsti.

ROCHESTER, N. Y. Netoli Ho-

pital, ant Lehigh Valley gelezinkelio, susimūszė du bėgančių į priezingas puses traukiai. Prie to viena ypata likosi ant vietos užmūsta; sužeistų gį yra 19 žmōnių, o tarp jų yra ir pavojingai gal, gal ir mirtinai sužeisti.

Gaisrai.

HENDERSON, KY. Sudėgė ciza javų krautuvės Henderson Grain Elevator Co. Blėdį ugnies padarytą skaito ant 1000000.

PHILADELPHIA, PA. Sudėgė

ciza Josiah Thompson Co. liejinių cizos. Blėdį ugnies padarytą skaito ant 100000 dol.

Isz darbo lauko.

WILKESBARRE, PA. Susque-

hanna Coal Co. atidarė vėl kastynes No. 7.

SHAMOKIN, PA. Pargabeno

ciza pilną vagoną specializskų policistų ir scabų ant darbų Reading Co. kastynėse.

NEW YORK. Vakarinęj

miesto dalyj 25000 kriauczų pakėlė sztraiką ir kaip sako, prie sztraiko pristos dar 15000.

JACKSONVILLE, FLA. Su-

sztraikavo ciza 2500 darbininkų dirbancijų prie triubų sztato. Darbininkai reikalauja 8 darbo valandų dienos.

RICHMOND, VA. Tarnaujau-

janti ant czianyszcizų uilyczinių gelezinkelij pakėlė sztraiką. Jie reikalauja geresnių algų ir 9 val. darbo dienos.

RICHMOND, VA. Susztraik-

avę tarnai czianyszcizų uilyczinių karų sugrįžo prie darbo. Kompanija daly darbininkų reikalavimų iszpilė.

American Tin Plate Co.

atsizaukė į darbininkus su užmanymų, kad darbininkai sutiktų ant numatinimo ant 25% savo algų. Nežinia, ką ant tokio keisto užmanymo atsakė darbininkai.

CHICAGO, ILL. Czianyszcizų

arklij priurėdėtojai sustvėrė uniją, prie kurios prisirasė 600 sanarių. Jie reikalauja didesnių algų, o jeigu geru ne gaus, nutarė sztraikuoti.

LA CROSSE, WIS. Ant pa-

liepimo organizacijos vėrszininkų, czianyszciziai telefonų kompanijoms tarnai ir dratų jungėjai isz naujo susztraikavo, pritarėdami sztraikuojantiems sandraugams Milwaukeej.

DES MOINES, IA. Czianyszciz-

ciai grocėrninkai, pritarėdami sztraikuojantiems telefonų kompanijoms darbininkams, iszmėtė isz savo pardavinyčių telefonus. Elektrikai ir dratų jungėjai Devenporte pristojė teipogi prie sztraiko.

HUNTINGTON, VA. Savini-

kams Flat Top anglij kastynių pasisekė iszardyti sztraiką. Jie isz visų kraštų augabeno tiek scabų, kad to užtenka ant varymo darbo kastynėse. Sztraikuojanti darbininkai, kurie ne sugrįžo prie darbo, iszsiszėdino isz szitų aplinkinių. Visa nelaimė, kad tarp darbininkų nėra vieny-

bės, kad jie tarp savęs kovoja,

vietoj visiems susiorganizuoti ant kovos su kapitalistais.

CHICAGO, ILL. Union Trac-

tion Co., kadangi turi nesutikti mus už algas su tarnaujencizais, iszsiuntinėjo agentus į kitus miestus pasamdyti ten iszslavintus žmōnus, kurie užimtų vietas ant Chicagos uilyczinių karų, jeigu ciza užgimtų sztraikai. Tarnaujanti reikalauja po 29—30c. už darbo valandą, o gauna jie dabar tik po 21c.

ATLANTA, GA. Atibū-

vo ciza konvencija visų Amerikos kalnakasių, ant kurios pribuvo su viszsum 2000 delegatų. Ant konvencijos perkartinėjo reikalus sztraiko Pensylvanijos kastynėse. Kalnakasių organizacijos vėrszininkas Michell tiki, kad konvoja poves prie užbaigimo sztraikų Pensylvanijoj ir kad je pasibaigs laimėjimu darbininkų.

NEW YORK. Darbininkai

Amalgamated Society of Painters organizacijos pakėlė sztraiką ant iszkvojimo ant pusės doliaro ant dienos didesnių algų. Pritarėdami sztiems, triubų sztato organizacija paliepė savo sanariams teipogi sztraikuoti. Darbininkai dirbanti prie sztato tų naujų triubų jau pristojė prie sztraiko ir palovė dirbą.

CHICAGO, ILL. Sztraikais

frachų iszkrovėjų pasibaigė. Sztraikuojanti darbininkai priėmė pasiulytas iszlygas gelezinkelij kompanij: Lake Shore, Nickel Plate, Illinois Central ir Rock Island. Szitų kompanijų paveiklė seks be abejonės visi gelezinkeliai. Per sztraiką darbininkai nieko ne pelnė, kadangi tas iszlygas, kokias dabar gauna ir be sztraiko butų galėję apturti. Kompanijoms tas iszlygas prieš sztraiką darbininkams pasiulė, bet jie jas isz pradžių atmėtė. Per sztraiką frachų iszkrovėjai daugiau žudė negu pelnė.

INDIANAPOLIS, IND. Pasi-

baigė generalizską konvenciją Amerikos angleskazių. Nutarta likosi, kad mikoszitų anglij kastynių darbininkai ne lauktų konkraktų ir ne keltų sztraiko. Sztraikuojanti kietų anglij kastynių Pensylvanijoj darbininkai reikalauja vien materijalizskos pascelpos ir tas likosi ant konvencijos užgirti. Ant suszlopimo sztraikuojancijų kietų anglij kastynių darbininkų reikia pusės milijono doliarų. Dirbant kalnakasai, jeigu turi darbą, isz savo uždarbiu mokė po 1 dol. ant sanvėlės ant suszlopimo (sztraikierų). Isz to szaltinio susirinks pusė reikalaujamos sumos, kiti gi puse, pagal apskaitymą kalnakasių vėrszininko Michelio, galima bus surinkti nuo paszaltinių. Michell tiki, kad sztraikas kalnakasių kietų anglij dikt ite nežužgiu pasibaigs laimėjimu darbininkų, bet jis ne sako, kaip tas duosis iszpildyti.

ISZ

Lietuvizsku diryū.

Isz Elizabeth, N. J.

Czianyszciziai lietuviai žengia vėžio žingsniai: vietoj žengti pryzakin, iransi atgal; vietoj keltiesi augzstyn, puola žemyn. Dabar pas mus nieko gero ne matyt, vietoj gero, girdėt vien apie lietuvių girtuokliavimus ir kitokus pasielgimus. Gėda, rodioti, turėtų but teip elgtiesi lobstantiems isz darbininkų biznieriams! Jų aš palaišys juk nė Morgana, nė Schwaba, nė Carnegies, bet vien mus broliai, kuriems jie vienog pavydi geresnio likimo.

Darbai ciza apseitojo. Kalna-

kasiai sztraikuoja nuo 12 d. gegužio. Kitos dirbtuvės, kaip antai pancelų ir szilkų, turėjo sustoti dėl stokos anglių.

Nemunėlis.

Isz Minersville, Pa.

Pasiekė mirtis Elbieth Tam-paukietis, kur jau buvo pajiztama lietuviszkai visuomenei isz savo deklaracijų ir dainų lauke visokių susirinkimų. Sunku basti tisti kiti tokių lietuviszkų mergaitę Minersville, kuri galėtų lipti gintiesi su velione.

Savo trumpame amtyj 4 kartus

laikė prakalbų deklaravome eiles. Pirmaisiai velionė kaip deklaratorė pasirodė du metai atgal per prakalbas Dr. J. Szliupo; szimet ant Motery Draugystės parngentų prakalbų deklaravome ir dainavo; deklaravome ant teatro atleisto 29 gegužio, o paskutinį kartą pasirodė su deklaracijomis per "Susivienijimo L. L."

Ciza yra moterys negalincijos

pasigirti dilede dora: yra ciza

seimą Brooklyne N. Y. Neuži-

gio potam apirgo, pasigūrys 2 sanvairi ir 3 dienas, persikyrė su savo mylmais tėveliais ir visais tautieciais, kurie ją labai mylėjo.

Tikėjome ateitį isz jos sulauk-

ti paveikslinga lietuvaite, nės turėdama 10m. ir 6 mėnesių jau 4-tą laipsnį mokyklos baigė. Skaitė lietuviszkus laikraščius ir knygų.

Laidotuvės atibuvo 15 diens

liepos. Žmōnių susirinko diktai ant palaižymo ir tai ne tik lietuvių, bet ir svetimtaucijų. Ejo visi vaikai tos mokyklos, kur velionė mokinosi. Grab, vainikais aptaisytą, nesė 6 mergaitės svetintautės, nės lietuvaicijų negalima buvo prisprasyti dėlto, kad ne ant katalikizskų kapinių laidojo.

Ant grabo buvo 3 brangus vai-

nikai: vienas tėvų nupirktas su parazu ant melynų raizszcio: "Mūs Daktė"; antras, nupirktas mokyklos mergaitių su parazu "Mokyklų Merga"; trečiasis padovanotas p. Ignataviczienės.

Paminėjau, kad palaidojo ku-

na ne ant katalikizskų kapinių, bet ne pasizskinau dėlko? Mat Minersville lietuviai, laisvai mananti, kurie priguli prie laisvos draugystės, turi nusipirkti žemės ant metodistų kapinių, nės su katalikais ne galima susitaikyt. Jeigu ne atlieka iszapzinties, tai nės į žemę neprimi. Kadangi su s. vaisiais ne buvo galima susitaikyt, tai reikėjo kreiptis prie svetimų.

Tuli lietuviai, kurie labai apga-

lestavo žustancijos "duszelės", kurie gėdijosi imti dalyvumą laidotuvėse, bėgo pirm grabo ir per tvoras szokinėjo lyg nebūtų darų įėjimai ant kapinių. Tokio pasielgimo nieks grafiu nepavadi.

J. Ramanauskas.

Isz Philadelphia, Pa.

Kun. Kaulakis su savo pasekėjais, netekęs vietos sklepe italijonų bazilycznos, rado tuomtarpių prieglauda pas airius. Jeigu jo ligai ne laikė italijonai, tai dar trumpiau laikys airiai, nors jiems dabar ir gana laikosi, o savo pasekėjus ir tarnus kolioja per pamokslus. Ant laikymo tvarkos bazilycznoj, per paskutinį pamokslą, šadėjo pasamdyti, žmōna, už niekinamą ir koliojamą pinigų, tvirtų žmōgų su lazda, kuris galės airių bazilycznoj, ant kunigo palepimo, lietuvių galvas skaldyti. Visgi tai geriau negu szauktie skaldyti savo penėtams galvas pulkus policistų su lazdoms. Mat ir kunigas Kaulakis tropit apstasė, o su laiku gal apsitarsys dar labiau. Kartais mat ir kunigai nuo žmōnių gali gero iszmokti: sumanus parapijonai gali mat ir mažai apsitaszusius kunigus sziek tiek aptaszyti. Priderėtų dar pamokyti ir pritikancizskos pamokslus skaiti vietoj biaučių plovonių ir koliojimų, kad dabar žmōnelės girdi vietoj pamokinių apie Dievo prisakymus, apie artymo meilę, apie vodingumą girtuokliavimų, ką teip mėgti kunigo pasekėjai; kiek kenkia kazyro ir kitoki ne gražus darbai? Musų dvasiskas vadovas ir meilės mokiniojas per 9 metus su pamoksluose koliojo parapijos komitetą ir visus jam asabiszkiai ne patinkancizskus; ne buvo todėl laiko pamokyti ko gero. Koki pamokslai, toki ir jų vaisiai!

Dorsanėji parapijonų da

lis turėjo nuo jo pasitraukti; pasi liegi prie jo ne priguli prie doriaus. Jie musazi bazilycznoj, klibuose, ant balių ir kitokiuose susirinkimuose. Ieik į jų namus — tai pamatysi grindis niekad nemazgotas, drabužius sukreztusius, o ant stalo raugalia blėkni ir ne mazgotus bludus ir szaukstus; ne prausti, turbūt, niekada vaikai, didesni ne retai patenka į pataisyimo namus. Apie merginas ir moteris nėra ką kalbėti. Negrąžius pasielgimus mato per atidarytus langus svetimtaucizai, ir dėl tų apsiliedilių, niekina visus lietuvis. Laikraszcio, nė knygos ne pamatys gyvenime "vienuojų kun. Kaulaiko avelių". Bet ir isz tų tarpo geresniejie isz palengvo apleidžia savo plemenį ir glaudžiasi prie gėrų lietuvių, ginancijų tautiszkų savastį nuo gudomo svetimtaucizų ir jiems tarnaujancio piemens. Ateis laikas, kad piemuo ataras visą be avių; svetimtautis ponas je ne suteiks.

Aleks. Jociū.

Isz New Britain, Conn.

Vargas su mūsų lietuvis, kad jie ne nori suprasti savo pacizų

naudos ir isjrejtę stabdo užma-

nymus ant visų naudos; szelpia, je savo sunkiai uždribtais pinigais žyduis ir lenkus ir nenori nusikratyti nuo svetimtaucizų jungo, bet niekina dar tuos, kurie juos stengiasi iszliuosuoti isz izraelitų vergūvės, vietoj stengtiesi patiems iszsiluosuoti isz iznaudojancijų juos žydų ir lenkų jungo.

Yra ir ciza gana gėrų lietuvių,

suprantę cizų musų reikalus ir nauda, kurie kelia užmanymus ant pasiliuosavimo nuo svetimtaucizų isznaudojimo, nesigali darbo nerklės ant prikabinėjimo, ir perikrinimo nesuprantancijų, bet darbas tų gerųjų ne atgabsa tokių vaisių, kokių reiktų laukti, kadangi nesuprantanti savo naudos nesduoda teip lengvai savę pertikrūti, nės duoda isz miego prikelti.

Geresniejie ir sumanesniejie

czianyszciziai lietuviai daugiau kaip pusę metų atgal užmanė suverti kooperatyviszką draugystę. Kad užmanymas geras, įkūnytas, atgabendų daug naudos visiems lietuviams, tų visi matome, vienog dėl stokos pritarimo įkūnyti ne galima: vienas stovi teip jau, kaip stovėjo tada, kada užmanymas tipo pakeltas, per pusę metų ne įstengėme įžingsnio, nužengti prie įkūnyjimo to užmanymo. O užmanytoji nesigallėjo darbo: ragino, szaukė prie sutvėrimo kooperatyviszkos draugystės ant kiekvieno susirinkimo. Ką padaryti, kad musų broliai aksų užmerktos, jie ne mato nė savo skriaudų, kokias kenčia nuo žydų, nės savo pacizų naudos ir reikalų. Tiems vienog, kuriems nerupi musų gerovė ir tautiszkis reikala, abai rupi visokios vėslės svaiginanti gėrymai, kurios labiausiai myli.

Salos Hongkong pakrantėse, pakilę ant jūrų taifūnas (sukury) atgubė daug nelaimių: iki šiol žino apie 20 žmonių taifūno prigrūdyti, bet gal tokių yra dar daugiau.

Persijos aplinkinėse Bender Abbas, 9 d. liepos siautė smarkus žemės drebėjimas, kur e nors daug bėdės pridarė, bet didelių nelaimių žmonėms ne atgubė, kadangi jie spėjo į lauk iš mies to išbėgti.

Pralobę Amerikoje italijonas, paminant šį Venecijos, New Yorko bankierius Giovanni Morosini, pasakavo \$100000 ant atstatymo sugriuvusios varpnyčios Švento Marko būdnyčios Venecijoje.

Prancūzijoje, aplinkinėse Chalons sur Saone siautė smarki audra ir vėtra, kurios daug blėdies pridėjo. Ant upės pakrasto dik-tat botų Vėjas išgrūvė daug triobų. Didelė dalis pardavimų nyčių tapo vandens apsemtų.

15 d. liepos Londone buvo karscziausio siau vasara: pavėsyj termometras rodė 88° šilumos, o ant sausės 127. Nuo karsczio daug žmonių apsirgo.

Mieste Guayaquil, republi-koje Peru, pietinėje Amerikoje, 17 d. liepos siautė baisus gūsas, kuris išnaikino beveik visą szi-to gauso didelio miesto. Bėdę už-nies padaryti skaito ant 5 milio-nų dolarių.

Cholera apsirėškė jau Chi-nų sostinėje Pekine; keli apsir-gimai buvo jau ir cecoriaus dy-ro miesto dalij. Daugiausiai ap-sirgimų buvo tarp kareivių sto-večių Pekine ir miesto Tso-Fing-Fu. Epidemija į Pekiną likosi atvilkta nuo pajurių.

Maskoliszkas caras, ant paro-dymo savo pralankomo atsilanku-siam pas jį Italijos karaliui, pas-kyrė jį į viršininkus Lietuvoskų Dragunų regimento. Nors regi-mentas tas vadinasi lietuvišką, bet ypaz oficerų jame nėra lie-tuvių.

Mieste Venecijoje sugriuvo bokstas garšios S. Marko ka-tedros būdnyčios, turintis 320 pėdų augščio. Bokstas buvo labai senas, pastytas 999 me-tuose. Griudamas bokstas, už-gavo karaliaus rūmų ir arcziai jį pagadino.

Laikę paskutinio liadės su-skaitymo Belgijoje buvo gyventojų 6799999 (vyriškų 3377596 ir 3432403 moters). Didžiausias miasias yra Antverpen, su 278039 gyv.; krasčio sostapi-lė, miasas Bruxelles, turi 187145 gyv., Gandava 162291 gyv., Lie-gė 160249.

Po Anglijai, iš didžiųjų Europos vieszpatyčių didžiausias svetur kol onijas turi Prancū-ziją. Plotai užimanti Prancūzijos kolonijai yra 20 kartų dides-ni už pačią Prancūziją; prancū-ziskose kolonijose gyvena 34 milijonai žmonių, taigi ant 16 milijonų daugiau negu Prancūzijoje.

Ant atstatymo sugriuvusio bokšto Švento Marko būdnyčios Venecijoje, į porą dienų su-rinko 2 milijonų lyrų. Besilan-kantis Maskolijai Italijos kara-lius per telegrafą pranešė, jog ant to miero iš savo kiseniaus pasikria 200000 lyrų. Atstaty-mas bokšto karsztas 6 milijonus lyrų.

Naujai rengiamą Peterbur-gės Politechniską institutą atsi-saukė kelis kartus daugiau no-rinčių pastoti, negu yra vietų. Į penkis dienas atsisauskė du-syk daugiau norinčių pastoti, negu institutas gali priimti.

Daugiausiai atsisauskė į ekon-omiską fakultetą, nes 155; į elek-tro-techniską — 141; į metalur-giską 62, laivų dirbimo 62.

Pietinėje Austrijoje, Tiroluje, smarkus lytus pagimdė tvanus, kurie daug blėdies pridėjo. Van-duo pragausdė geležinkelio py-lymą ir ant tos vietos užbėgę traukis, išsėkė iš rėlių ir susi-daužė; prie to viena ypata liko užmesta, o daug tapo sužeisti. Perkunas pagimdė daug garų. Rovioje, nugriuvusios kapinių ap-tvato sienos, 13 žmonių tapo su-nikiai sužeisti.

Vokietijos parlamente pa-siūtiniai šiteip skirstosi: cent-

rum arba katalikų partija turi 105 pasiuntinius, socialdemokratai 58, konservatyvai 52, nacional liberalai 52, laisvamanių liadės partijos 27, rando partijos 20, laisvamanių Susivienijimo 14, len-kų 14, antisemitų 10, alzatų 10, vokiszkos liadės partijos 7, ne-prigulinczių prie jokių partijų 26, tame skaitliuje yra ir lietuvių pa-siuntinys.

Kadangi mieste Manilėje vi-si markiau pradeda siausti cholera, tai valdžios nusprendė iš var-gų apgyventų miesto dalių, kur smarkiausiai suvečia cholera, vi-si žmonis, 40000 galvų, perkelti į sietras už miesto, o tas mies-to dalis, kur smarkiausiai siautė cholera, išdegti arba dezinfek-cuoti. Išvežti iš savo namų žmonės bus maitinami valdžios kasztais, kol epidemija ne-pasitins.

Įpykę ant Vokietijos eceoriaus lenkai, antisemitinė pa-augstiesnis vokiškus urdūninkus atvirus laiszkus, po kuriais parsėžė tėvą dabartinio eceoriaus, cecoriaus Friedricho Rasztuše tuose neva Friedricho praso-urėdūninkų jieszkoti jo sunaus Vilhelmo (dabartinio Vokietijos cecoriaus), kuris buv. pabėgo iš bepročių namų Dno Buelowo (Vokietijos kanceliarius).

Henovero (Vokietijoje) Ap-rupinio Išvežti D-rė pareikalavo nuo Prūsų rando, kad jis už-draustų atkakti į vokiškas valdy-bas besivienius misijonieriams ne mokantiems gerai vokiškai; kad misijos uždrausta but vartoti kitiokių kalbų kaip vien vokišką ir cizabuvį kalbas. Tas kreipia-si prie amerikoniškų misijonierius, kokių vokiškose valdy-bose daug yra nemokančių vokiškai ir jie tarp cizabuvį pla-tina angliską vien kalbą.

Berlyno laikrasčiai prane-sza, buv. maskoliszkas caras iš-siuntė redaktorių laikrasčio "Grazdanin", kunigaiskzi Miez-cerskį, isztirti priedast pas pasku-tinį ukūnikų miasizų Maskolijoje; taigi išspultų, kad Mikalojus neu-žstik ministriams, jeigu kreipia-si prie laikrasčio redaktoriaus. Ne reikia vien užmėrėti, kad kun. Miezcerskį priguli prie kvailiausių M. skolijos redaktorių, jis yra fanatikas aristokratas, fa-natizskai — aristokratiškų dva-sioj rėdo ir laikrasčių "Grazdanin".

17 d. liepos pietvakarinėje Prancūzijoje s autė baisios audros su ledais, kurie labai daug blėdies pridėjo. Mieste St Etienne uftving vandens užliejo visas na-mų kelnoras. Ledai aplinkinėse išsuzsė jaus, o perkunas pa-gimdė daug garų. Upė Furen išsiliojo per krantus. Ant van-dens matyt daug prgręsių žmo-nių. Perkunas uždegė kelias triobas. Mieste Aux Bois per-kunas uždegė dirbtuves, kurios su visu sudegė; blėdį skaito ant 400000 frankų. Perkunas tren-ke į tris sztriktarių vagonus, ant laimės vienog žmonių neuž-gavo.

Londono laikrasztis "Daily Mail" praneša apie smarkų mu-szj tarp macedonizų pasikėliojų ir turkizkų kareivių aplinkinė-ė Ostrovo. Macedonizai laikėsi sudrutintose stovyklose ant kal-nų. Jie numusė kelis turkizkų kareivių užpuolimus. Numuszt tūkrai surinko puiką macedonizų moterų ir vaikų ir laike szto-mo verė p. miasiausiai ant macedo-nizų stovyklų. Prie to vienog visgi daug beginklių moterų ir vaikų tapo užmuzgti. Išvieję macedonizius, turkizki kare-i viai įsiveržė į krikščionių apgy-ventus kaimus; beginklius žmo-nis išsėkė, o triobas išdegi-no.

Už buvusius studentų miasiz-tus Maskolijoje praszalinti nuo vie-tų geresni universitetų profesoriai ir studentai parengė Paryžių laisvą maskoliszką universitetą. Univer-siteta tą lankė szjmet 260 prisza-zusių studentų, o ant siskirj lek-cijų buvo 3690 klausytojų. Lekci-jas pereituose metuose skaitė 14 maskoliszkų profesorių ir 7 pargar-lij visokuose moksloose prancūzai. Prie to universiteto yra ir biuras rūpiančias visokius paszalinus už siēmimus lankantiems jį studen-tams; yra ciza parengta teipogi pati valginyčia. Jeigu Masko-lijoje neizmintis rando draudžia laisvą, taigi teisingą mokslo, tai tuom pačiuo varczia jounuomeng tomo mokslo geidžiančių jieszkoti jo svetur.

Londono laikrasčiai prane-sza, jog Maskolija szaukia vie-terptautiską kongreg, sziuom kaitu vienog ne priesz kares ir giuklavimas tautų, bet priesz išsnaudojančius visų krasztų gy-ventojus trauktus. Tuom terpu kaip verdimė svatimo, Maskolija stovi ant pirmos vietos, je verezzi, ant atsiginymo kitas tautos teipogi giuklavies, tep ir išsėmus vien Savienijų Valsti-jų. Maskolijoje yra geriosios tveri-musi trustų anlygos. Kur tik per didelus miasus ant svetimų tavorų spunkinta svetima konkuren-cija, ten tuom peciu suiverta dir-va tverimusi vi-siokių trustų ant iš-snaudojimo gyventojų. Nė Sav e-yto Valstijoje, nė Maskolija juk ne-sutiks sumazinti miasus ant sveti-mytavorų, o beto trustai tveris, nė joki terptautiskai nutarimai jū pasiznaiks. Trustai tveriasi to-dėl, kad jū tveriamis palengvi-na silyngus; ant jū apsilpinimo reikia panaikinti palengvinan-cius jū tveriamis silyngus; terptautiskai kongregai jū ne išnai-kys, jeigu pasilikis tos paczios silyngos.

Pagal surinktus Dno Obono-ko žinias, terp užimancizų profesijonizkų palestuvavimu merginų Peterburge, taigi šan-cia, po mieto policijos užliu-ry, yra 47,6% ukūnikų dukterų, 30,1% mesczinių, urdūnaitų, 1,20% bujorų, 0,8%. Terp tokių palestuvavancizų merginų tik 3% turėjo tėvų ir motinų, 5,7% turėjo tik motinų, o 87,4% neturėjo visai tėvų. Daugausai į dūmbyliau nusirita tarnauncizų, nės tarp Peterburgo palestuvų 45% yra buvusių tarnauncizų. Skaitius tas kuo aiskiausiai pa-rodė, kad merginai į palestuvys-tę stumia ne palinkimas, bet var-gas. Miesczionės, urdūninkų ir bujorų dukterys geriau materia-lizkai aprūpintos, todėl jū ma-žiau užsima palestuvavimais; daugiausiai yra buvusios tarna-ncizų, kadangi visoj Maskolijoje tarnauncizų padėjimas niekiausias: Peterburge tarnauncizų gauna ant bertainio mieto vidutiniszkai 12 rublų. Varszavoj gi 9 rubl.; iš to turbi dar apsidėyti. Argi iš tokių algų gali ką uždegti? Nus-tojus vietos tarnauncizai, apde-čia vietą be skatiko, kol randa kitų, ne turi už ką duonos nusipirkti. Kas gi jū lieka? Žengti į paleis-tuvystę, arba vogti!

Ar žmogus auga per visą amžį?

Ar žmogus auga per visą am-žį, ar auga tiek ilgai tik atskiros kūno dalys? Kad vaikai auga, tą visi matome: vaikai ypacz iki 15 metų auga gana smarkiai, pa-kuo jū palengviau; išsugyvenę 20 metų žmogus jau toliau ne auga bent į augztį, storių vie-nog augti gali. Taigi į augztį žmogus auga tik jaunystėje, o pas-kuo augimas su visu apsiszoja. Kaslink gi atskirų kūno dalių, tai ne galima pasakyti, kad tulz iš jų augimas apsisotų: tulso kūno dalys auga tiek ilgai, kol žmogus gyvena ant žemės, augimas jų apsiszoja su mirzija. Tei-ybė, ti-rinėjimas ciza sunkus, kadangi, kaip kiekvi-nis numo-u, negalima ypacz vidurnių žmogaus or-ganų deti ant svorsilų, ant persi-krinimo kiek užaugo, ant kiek pasididino jų sunkumas, bet su-sekti tą specialiai moka, o dak tarai randa gana progų ir pa-sverti. Tirinėjimas apie augimą visokių žmogaus organų užsiėmė vokiszkas mokslineczius, D-ras Muehlmann. Jis ausėk, kad pirmutiniam deszimtmety žmo-gaus gyvenimo smegenys sveria 14-ą dalį viso kūno svaramo, toliau jau kitos kūno dalys ciza vis sunkys, o svaramas smegenų pasileks užp. kalyj, taigi kada kitos kūno dalys auga normaliz-kai, augimas smegenų pasiliau-j. Teip jau visai yra ir su inktais, kurių svaramas pirmame gyven-i-mo deszimtmety užima 0,7%, o toliaus kūno auga, o augimas inkstų pasiliau-j. Augimas kau-lų ciza ilgau: kaulai ne auga tik pasibaigus antram deszimtmec-zui gyvenimo. Raumenys pa-baigtis augimą apie 40 — 50 me-tų. Plaučiai, szirdis, žarnos, kepenys auga normalizskai per visą amžį; orie anganzczi per vi-šą amžį kūno dalių priguli teipogi oda, plaukai, nagai. Taigi iš-ypuola, kad visi vidurniai žmo-gaus organai paliauja augę pma-negu ateina galas gyvenimo, o organai iš lauko auga tiek ilgai, kol kune laikosi gyvybė; prie paskutinį priskaityti plaučiai, szirdis ir žarnos, kadangi sztie organai turi susirizinti su šan-

cziais iš lauko: jie perima maiz-tą, jį perdirba ir išvadzioja rei-kaingas medegas po visą kūn-p, tigi labiausiai prisideda prie pa-laikymo augimo vis cianczių iš lauko kūno dalių.

Vietinės Žinios.

Budavonių komisorių Kio-l-basus suspendavo tris in-pektorių, bet net mie-to valdžios nežino už-kg.

Į sudp at-saukė 84 metų kalvis Andreus Reingstrom, pra-zydamas persikirti į su 88 metų paczia, s i karia išsugyveno 52 me-tus. Rodosi, galėj jū laikyti s i iki galui gyvenimo, kuris juk ab em ne ilgus.

Gyvenime Mateuzo Klembauero, pn. 321 D vision str., pa-slapti pol cizai užtkio prie darbo losaikų draugystę iš devynių vv-lyų, kurie užsiėmė uždraustais lo-zzima's vadinamais "Graps". Lo-zzikai likos sauresztuoti, bet pa-staczius kaucij, tapo pale's ti.

Nakvynės namuose McCan-no, pn. 380 W. Adams str., vie-nas iš apsisotųjų vvezčių pajuto puvancio kūno kvapą ir apie tai pranešė nakvynės namų užlaiky-tojų. Pradėjo jieszkoti ir viename kambary, drabužių spintoj, iš-tikro r-do pasikurų vieną iš sveczų, kokį ten Was iz Philadelphios.

Pasimirtę Chicagos archi-episkopus Fechn paliko turtus: \$120000. Turtai tie susideda iš: \$50000 posmeritės New York Life Insurance Co. \$14000 posmeritės Northwestern Mutual L. f. Ins. Co. ir iš \$57000 gatavų pinigų ban-kuose. Tarna tie, kuri ilgai pas j tarnaavo, užrašė 10000, o savo tarnai 1000.

Iš apsaugojo šepų Ma-senie Tempie triob į prapuolė, ne-žinia koku būdu, 35000 dol. Pin-jų gaus šepas sudėjo perelitos savnaitės petnycozj ž nomi Chi-cagod dalyvotojai arklų lenktynė-s. Kada jie norėjo daugiau pinigų į savo pasmodytas szpėdutes įdėti, rado jas tuozijas. Kokiū būdu vagiliai prisigriebė, nežinis, ka-dangi ciza per dieng ir naktį yra visada sargai. Szpėdūcij savini-kai vako, kad beiskundianti į szpėdutes pinigų, turbut, ne įdejo.

Draugysčių Reikalai

Pirmas metinis Piknikas.

Chicago. Dr-te D. Liet. K. Zigmanto tures savo pirmą metinį pikniką nedė-lioj, 27 d. Liepos, 1902 m., darže Povila Karsko, 758 123cizul ul., West Pullman, Ill. Praszės 10 val. ryt. Įsengta vyru su moterė 35c.

Bus tai gražiausias piknikas pietnėje miesto dalyje. Daras gerai parengtas, didelė sokiama pliaferma, galyb p. J. Valantavicius pirmajine muzika, prie kurios bus galima gerai pasirokti ir pasilinksinti. Daras yra parengtas visokios zabovos. Todėl ant teip pul-kas pikniko užprazo visus lietuvius ir lietuvaites atsilankyti.

Chicago. Dr-te K. Zigmanto tures savo pikniką nedėlioj, 27 Liepos darže Povila Karsko, 758 123cizul ul., West Pullman, Ill. Praszės 10 val. ryt. Įsengta vyru su moterė 35c.

Reislig's Grovė daras labai gražus, pilnas ukmetu medzio, krum, kvietku, visos elektrika apszvietimas, gražus takai pasivaiksciozi, supuokles pasisupti, laiveliai pasilaukinti ir viskas kas tik ant zabovos reikalinga.

Chicago. Dr-te Apaszvietimo broliu tures savo antra metinį balu subotj, 25 balandzio, 1903, Pulaskio saleje, 800 S. Ashland ave. Todel meldzia visu kitu draugysciu nedaryti toje dienoje balu ne teatra idant vieni kitiems neuzken-tumem.

Nashua, N. H. Dr-te Sav. Kazimiero tures savo pikniką subotj, 2 Rugsy-pio, sode Lawndale Gardner, praszės 2 val. po pietu. Įsengta vyrams 35c., moterims ir merginoms dykai. Sodas netoli miesto, gerai parengtas ant pikniko reikalo, grajis gers muzika, prie kurios bus galima gerai pasirokti ir pasilinksinti. Visus lietuvius ir lietu-vaites, vietinius ir aplinkinius kviecia atsilankyti.

Piegal ant pardavimo vienas iš dvi-ju saliuonu. Auz turia du ir todel viena noriu parduoti. Atsiazkite pas: M. Gabris, 111 Union St., Kenosha, Wis. (8-8)

Pajleszkofimai.

Pajleszkau savo szvogerio, Kazimiero Kazimierio, neseniai atkankio iš Lie-tuvos Amerikon. Jis pats ar kas kitas teiks duoti žine ant adreso:

Salmas Karlanas, Box 1094, South Manchester, Conn. (25-7)

Kaskur užtemys Stanislova Szmailu paminant iš Paszyles parap., Krašiu vol., Raseiniu pav., Kauno gub., teiks duoti žine ant adreso:

Salmas Karlanas, Box 151, Bridgeville, Pa. (7-25)

Pajleszkau savo draugu: Franciszkus Lipasto, J. Girdžuno ir A. Szulco, iz Kauno gub., Szailiau pav. Jie pats ar kas kitas teiks duoti žine ant adreso:

Jonas Barczaszkas, 200 Querry St., Grand Rapids, Mich.

Pajleszkau Sztepono Gedrimo iz kaimo Labanauku ir Antano Pajleszkau iz Pavandenes parap., abu Kauno gub., Raseiniu pav. Jie pats ar kas kitas teiks duoti žine ant adreso:

Modest Barikus, 1319 Miller St., Allegheny, Pa.

Pajleszkau Mikolo Zvingio, Suvalku gub., Gizu parap., kaimo Ozkazaviliu, gyveno Worcester, Mass. Jis pats ar kas kitas teiks duoti žine ant adreso:

Raulinas Klimaviczia, 11 Reis St., Bristol, Conn.

Pajleszkau Liudviko Kuzmisko, iz kaimo Selvestru, Raseiniu pav., Kauno gub. Jis pats ar kas kitas teiks duoti žine ant adreso:

P. Zibart, Box 212 Port Washington, Wis.

Pajleszkau savo pazvies. Mares Matu-laitenes, kuri 24 d. Berzelo su Stanislo-va Norvalais iz dviem vaikais (mergaitė 3, vaikas 6 metų) nuo mome praszalino. Kiek gi rėdėjau, jie išsavažio iš Cumberly, Indiana. Pati geltonu plauku raudpo veidu, Norvalas turi kreiva žanda. Kas žies užtemys ir duos man žina gaus \$5.00 atlygi-nimui. Antanas Matulaitis, 212 First St., Elizabeth, N. J. (8-1)

Pajleszkau Petro Novickio, Kauno gub., Raseiniu pav., Laukuvos parap. Jis pats ar kas kitas teiks duoti žine ant adreso:

Lud Jonikas, Seatonville, Ill.

Pajleszkau Jono Raczkausko, iz kaimo Janaukas, Kalvarijos pav., Suvalku gub. Teiks atsiazkinti ant adreso: Mikolas Dambrauskas, 138 Silver St., Boston, Mass.

Aukos ant Kankintinu.

V. J. Uskuris, Boston, Mass.15
Bito16.47
Sykiu\$16.62.

Chicagos Lietuviams — Luteronams.

P. Drignaitis, studentas Concordia Seminarjos iz Springfield, Ill. laikys dievmaldystę Chicagoe, 27 Liepos, ant kurios visus lietuvius luteronus kviecia.

Reikalingi geri vyrai dalinti cirkuliorus, rinkti adreus ir paderinti gyduoles terp lietuvių. Toki darbe gali sukirti neviskadamai paver-ti savo szvadinimo darbe. Lengvas užsiėmimas ir geras pelnas. Adreuzkite, 134 E. 24th st., New York.

Reikalauja operatorio prie kriaucziu darbo ant "Walking Skirts". Gera mokeskis.

Danziger Bros, Central Union Block, Kerte Market ir Madison ul., Chicago. (25-7)

Reikalauja prie kriaucziu miasinos operatorio prie mietorizkų "Dres skirts" darbo. Gera mokeskis (8-1)

Dernburg Mfg. Co., 222 Adams St., Chicago, Ill.

\$25.00 nagradas.

Kas užtemys 2 maskoliu, vie-nas vadinasi Joachim Buleva 6 pedu ir 2 coliu augzstas, juodu plauku, usu ir akiu, kiltas Aleksander Buleva 5 pedu 7 coliu augzstas sviesesniu plauku ir usu, pailgo veido. Kitapjznetek nemoka tik ruskal. Kas tokius kur užtemys ir duos man žina gaus \$25.00 nagradas. Jie mane apgroje ant \$700.00.

Peter Kasalovici, 115 Salem St., Boston, Mass. (25-7)

Agarsavinimas.

Kas prisius savo adresa gaus 6 gatun-kuos grometomso popieru ir kataloga dykai. Reik prisistuti tik 10c. ant paczo kasztu.

J. G. Baronas, 1002 S. 2nd St., Philadelphia, Pa.

Pamatas turtinngumo.

Yra verta streipti atyda ir vi-si ant to sutinka, kad žmones, kurie per savo sunku triusą pstojo dideliais pramonininkais, pamatu jų szvadinimo turtinngumo buvo tai paczedivumas. Privalumas kiekvieno vyriškio ir moterizskos czedyti viska kur tik galima, net ir ligoje kaip tai pilvo, kepe-nu, inkstu-nereikia tuojus szaukti daktaro ir ant to pinigų me-tyti, kadangi nuo toku lgu iz-gydydys jus Trinerio Kartusis Vynas, jeigu griebsites už jo kada pirmutinio to lgu simptomai apsi-reiziskia, o t is kasztuoja labai mažai suliginant su daktaru kasztas.

Trinerio Kartusis Vynas duos naują pajegias jusu nervu sistemas, sistemas i šebcziojimo ir tokiu būdu palaikys jus sveikatoje. Yra tai szvaimyniszkas vaistas, kursu pralavo rasti kiekvie-nuose namuose, idant reikalsi at-sitikus galetumet juom pasigel-bėti. Ant pardavimo virose ap-tiekiose kaip ir pas pati fabrika-n-ta, Juozapa Trineri, 799 S. Ashland ave., Chicago.

XIII. Afrikos tautos.

Kiekviena svieto dalis apgyventa kito-kių žmonių rasų: Europą apgyvena baltvei-

ETHNOLOGIJA, arba Mokslas apie žemes tautas.

Pagal Drą M. Haberlandtą.

tystės ne buvo joje visų mokyklų išlavini-mui vaikų. Ant supazindinimo suaugusių su visokiomis profesijoms buvo visokios draugystės, kurios jauni žydai galėjo susipa-zinti su žinomais draugysčių sanariams mokslais. Samuelius prisidėjo prie uždeji-mo pranašų mokyklos, kur ateinanti prana-sai mokinoi visokių reikalingų mokslų. Jezekias sutvėrė specialiską draugystę ir prie jos mokyklą, kur jauni žydai mokinosi poe-zijos, iškalbimo ir tt. Lankymas tos mo-kyklos buvo priverstinis, niekiančius moks-ly tūrėjo tiesą bausti net nuždymu. Moki-čia ciza vienog vien tikėjimo, kadangi kito-kius mokslus žydai laikė ne tik už nereika-lingus, bet už vodingus, galinčius atitrauk-ti žmogų nuo tarnavimo Dievui. Tokios nuomonės juk dar šiadien prisilaiko daugelis ir mūsų fanatiskų kunigų.

Tik sugrįžę iš Babilonijos nelaisvės žy-dai pradėjo rengti mokyklas Palestinoje. Bu-dami Babilonijoje, matė ten chaldejskas mo-kyklas ir supratę naudą, kokią jos atgabena, sugrįžę namon, užsiėmė rengti ir pas savę panašias įtaisas, kadangi mokinti vaikus šeimynose jau buvo ne galima; budami ne-laisvėj, žydai užmiršo tą, ką pirmą moko-jė; daugumas žydų ne mokojo nė skaityti, nė rašyti žydišką kalbą; pranašai išnyko, bet li-ko dar pažįstanti Sventraščių, kuris apima žydų istoriją. Tie tai sykį ant metų, laike kučių, skaitė susirinkusiems žydams Sventraš-čių ir Maizėišiaus įstatymus ir juos aiskino. Paskui tapo parengtos tikros mokyklos, bet ir jos buvo pašvęstos vien aiskinimui tikėji-mo dalykų; daugiausiai ko jose besimoki-anti išmokti galėjo — tai skaityti ir rašyti žydišką kalbą.

Pirmutinė mokykla buvo parengta Jeru-zolimoe; parengė ją brolis karalienės Alek-sandros: paskui rabinai išdavė tiesas, kad mokyklos būtų rengiamos kiekvienoj žydi-skų parapijoj, o ant kelių parapijų kad bu-tų parengtos mokyklos seneniems vaikams, 16 — 17 metų. 64 metuose po Christaus užgimimui likosi išduotos tiesos, kurioms pri-sakya buvo rengti mokyklą mažiems vai-kams kiekviename mieste, o dvi, jeigu per miestą bėga upė ir ant jos nėra tilto. Jeigu miestas ne turėtų pinigų, likosi daleista ap-aversti sinagogas ant mokyklų. Uždrausta buvo namų savininkams išmesti iš namų mokyklą, nors ji kitiems sandininkams arba pačiam savininkui ne patiktų.

Apart mokyklų, parengtų valsičių arba parapijų, kiekvienas galėjo pats rengti to-kią jau, kas tik panorėjo. Miestai ne tur-i mokyklos buvo iškeikti, į tokius geriems žydams uždrausta buvo atkakti ir apsigy-venti; kaip kokiosiose miestuose buvo specia-liski daktoriai, kurių pareiga buvo priver-sinai vaduoti vaikus į mokyklą.

Žydiškos mokyklos dalinosi į tris klas-tes. I klasioj mokinosi vaikai nuo 6 metų (jaunesnius Talmudas uždraudžia priiminėti) iki 10 metų. Toje klasioj mokino: rašyti ir skaityti žydišką ir chaldejską kalbose. Mokslas traukėsi per istisj dieng; mokykloj vaikai ir mokinijos valgė ir pietus.

Antroje klasioje mokinosi vaikai pabaigę I klasą, turinti 10 — 15 metų. Šioje klasioje buvo mokinami ne rašytų tiesų. Trečioj kl klasioj mokininiai vedė su mo-kiniojais giūnės apie visokius klausimus. Apart to dar mokino truputį astronomijos, medicinos, gamtos mokslų, bet tame žy-dai ne pasikėlė angštai.

Apie mergaitėčių išlavimą žydai nesiru-pino. Mokyklų mergaitėms ne buvo, jos mokinosi nuo motinų vien, ko motinos mokojo. Mergaitėčių apšvietimas pas žy-dus stovėjo seniau daug žemiau negu vyriškų, tas pats yra ir dabar. Ir Lietuvoj antai dides-nė pusė žydiškų moterų ne moka rašyti.

Chaldejskos viespatystės: Babilonija, Asirija, Niniva ir Chaldeja rods jaunesnės už Egiptą, bet ir jos susitvėrė labai seniai. Kaimyniškos semitiskos tautos daug mokslų ir civilizacijos valstų perėmė nuo chaldejų. Raštas chaldejskų tautų skiriasi nuo rašto kaimyniskų tautų. Literos reiskia silbias ir turi kilyl pavidalą. Knigos spaudintos ant molinių tobylčaitų.

Moksluose chaldejai stovėjo kur kas augščiau už žydus. Metai pas juos buvo saulainiai, susidėję iš 12 mėnesių po 30 dienų; kas šeštą mėtą pridėdavo po vieną mėnesį viršaus. Mėnesis buvo iš 4 sanvaicijų po 7 dienas.

Gamtos mokslų mažai pažinojo, medic-i-na stovėjo ant žemo laipsnio: apsirgusį gydė uždegiėjais. Chaldejski astrologai padarė daug as-tronomiskų patėmijimų ir mokojo teisingai paženklinoti padėjimą saulės ir penkių žino-mų planetų. Skaitlius iš pradžių vedė po 5, paskui po 10, o ant galo po 12 arba tuzi-nais. Mieros ir svartilnių buvo paremti ant to paties dyvylkinio skaitlių skaitymo bū-do: skaitė tuzinais ir kapoms.

